

δημιουργία

ΕΚΔΟΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΩΝ «Η ΘΕΟΜΗΤΩΡ» • ΤΕΥΧΟΣ 14 • ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2015

Πωλ Σεζάν: Ο πρόδρομος του μοντερνισμού στη ζωγραφική

Ο Πωλ Σεζάν (1839-1906), ένας από τους σπουδαιότερους ζωγράφους στην παγκόσμια τέχνη, επηρέασε πολλούς καλλιτέχνες και καλλιτεχνικά κινήματα του 20ού αιώνα και το έργο του αντιπροσωπεύει κυρίως την μετάβαση από τον ιμπρεσιονισμό στο κίνημα του κυβισμού.

Γεννήθηκε στην Αιξ-αν-Προβάνς της Γαλλίας, όπου και πέρασε τα πρώτα του μαθητικά χρόνια. Την περίοδο 1859-1861 σπούδασε νομικά, ενώ παράλληλα παρακολουθούσε και μαθήματα ζωγραφικής. Παρά τις αντιδράσεις του πατέρα του, αποφάσισε να ακολουθήσει το επάγγελμα του καλλιτέχνη και για το σκοπό αυτό, το 1861 επισκέφτηκε το Παρίσι μαζί με τον συγγραφέα Εμίλ Ζολά, με τον οποίο συνδεόταν φιλικά. Κατά την παραμονή του στο Παρίσι γνωρίστηκε με τον Καμίλ Πισσarro και άλλους καλλιτέχνες που ανήκαν στο κίνημα του ιμπρεσιονισμού. Σε όλη τη διάρκεια της σταδιοδρομίας του συμμετείχε σε λίγες εκθέσεις, ενώ έζησε και αρκετά

απομονωμένος, στην Προβηγκία της νότιας Γαλλίας, μακριά από το Παρίσι που αποτελούσε το κέντρο της καλλιτεχνικής δραστηριότητας της εποχής.

Η επίπονη αληθινή ηρωική προσπάθειά του εστιάζεται στο να κατακτηθεί η ισορροπία ανάμεσα στην αίσθηση της φύσης και τη νοητική οργάνωσή της στο ζωγραφικό έργο. Πρόκειται για ένα είδος φιλοσοφικής διερεύνησης που αποδίδει την εμπειρία της πραγματικότητας με ζωγραφικά μέσα συγκροτώντας ένα νέο εικαστικό λεξιλόγιο που απομακρύνεται από την οπτική ομοιότητα και επικεντρώνεται στην απεικόνιση των δομικών σχέσεων που ορίζουν αυτή την εμπειρία. Σύμφωνα με τον ίδιο, ήθελε να μετατρέψει τον ιμπρεσιονισμό «σε κάτι στέρεο που διαρκεί όσο και η τέχνη που εκτίθεται στα μουσεία».

Τα έργα του επικεντρώνονται σε μία περιορισμένη θεματολογία και κυρίως σε θέματα νεκρής φύσης, τοπίων και προσωπογραφιών.

Ιωάννα Κουτσουνάκη, Α'1 Γυμνασίου

Άννα Αλεξίου, Α'1 Γυμνασίου

Εύα Κοσκινά, Α'1 Γυμνασίου

Βιργινία Δελατόλα, Α'1 Γυμνασίου

Επιμέλεια έργων:
κ. Γκαβαϊσέ Βασιλική,
Καθηγήτρια Εικαστικών

«Ξένος ἤμην...»

Από το παρελθόν... στο δύσκολο παρόν

«Τέτοια λογιώντας και που κάθονταν με τους μνηστήρες είδε την Αθηνά και στην αυλόπορτα τρέχει γραμμή, κι εντράπη ξένος στη θύρα του να στέκεται πολλή ώρα· κι ήρθε ομπρός της, το χέρι το δεξιό της έπιασε, της πήρε το κοντάρι το χάλκινο και με ανεμάρπαστα της συντυχαίνει λόγια: “Ξένε μου, γεια! Θα 'ρθεις στο σπίτι μας να σε φιλοκονέψω· χορταίνοντας, αν θες, μοιλόγα μας σαν ποια σε φέρνει ανάγκη”». Οδύσσεια α', στίχοι 118-121.

Ένα από τα πιο γνωστά επίθετα που χρησιμοποιούσαν οι αρχαίοι Έλληνες για να αποδώσουν τα χαρακτηριστικά του θεού Δία ήταν το επίθετο «ξένιος» (= φιλόξενος). Το γεγονός ότι θεωρούσαν θεό-προστάτη της φιλοξενίας τον πατέρα θνητών και αθανάτων καταδεικνύει τη σημασία που απέδιδαν στο θεσμό της φιλοξενίας ο οποίος ήταν συνηφασμένος με τη νοοτροπία τους, τα ήθη και τα έθιμά τους.

Σε εποχές που οι μετακινήσεις ήταν δύσκολες και επικίνδυνες, όποιος αναγκαζόταν να εγκαταλείψει, για οποιονδήποτε λόγο, την εστία του, εθεωρείτο πρόσωπο ιερό που έχρηζε καλής υποδοχής, βοήθειας και προστασίας από όλους όσους συναντούσε στην πορεία του.

Υπήρχε δε, όπως μαρτυρούν και οι σχετικοί στίχοι της Οδύσσειας, ένα συγκεκριμένο τυπικό που ακολούθουσαν. Πρώτα καλωσόριζαν τον ξένο στον οίκο τους, τον περιποιούνταν όσο το δυνατόν καλύτερα και αργότερα ζητούσαν να μάθουν την ταυτότητά του.

Την αρχαία ελληνική παράδοση ήρθε να συμπληρώσει ο χριστιανισμός:

Ο ίδιος ο Χριστός ως «ξένος» σαρκώθηκε

και ως «ξένος» έζησε

το σύντομο επίγειο βίο του.

«– Διδάσκαλε, τι ποιήσας ζώνων αιώνιον κληρονομήσω;

– Έν τῷ νόμῳ τι γέγραπται; Πῶς ἀναγινώσκεις;

– Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου... καὶ τὸν πλησίόν σου ὡς σεαυτὸν... καὶ τίς ἐστὶ μου ὁ πλησί-

ον;» Κατά Λουκάν, στίχοι 25-29.

Στην απορία αυτή ο Κύριος απαντά με την παραβολή του καλού Σαμαρείτη, ο οποίος βοηθά και περιθάλπει έναν εντελώς άγνωστό του άνθρωπο που είχε πέσει θύμα ληστών και που τυχαία βρέθηκε στο

δρόμο του.

Άλλωστε ο ίδιος ο Χριστός ως «ξένος» σαρκώθηκε και ως «ξένος» έζησε το σύντομο επίγειο βίο του. Ξένος τη στιγμή της Γέννησης, μακριά από την πόλη των γονέων Του, σ' έναν αφιλόξενο σταύλο, κυνηγημένος από την οργή του Ηρώδη. Ξένος ανάμεσα στο λαό Του που δεν Τον πίστεψε, δεν αναγνώρισε στο πρόσωπό Του τον Θεό. Ξένος και τη στιγμή του Πάθους, μόνος χωρίς τους φοβισμένους, μαθητές του που τον απαρνήθηκαν.

Σε αυτήν ακριβώς τον ξενιτεία του Χριστού αναφέρεται και το τροπάριο του Γεωργίου Μητροπολίτου που ψάλλεται κατά την περιφορά του Επιταφίου την Μεγάλη Παρασκευή:

«Τὸν ἥλιον κρύψαντα τὰς ἰδίας ἀκτίνας, καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ διαρραγέν, τῷ τοῦ Σωτῆρος θανάτῳ, ὁ Ἰωσήφ θεασάμενος, προσῆλθε τῷ Πιλάτῳ καὶ καθικετεύει λέγων· δός μοι τοῦτον τὸν ξένον, τὸν ἐκ βρέφους ὡς ξένον ξενωθέντα ἐν κόσμῳ· δός μοι τοῦτον τὸν ξένον, ὃν ὁμόφυλοι μισοῦντες θανατοῦσιν ὡς ξένον... δός μοι τοῦτον τὸν ξένον, ἵνα κρύψω ἐν τάφῳ, ὃς ὡς ξένος οὐκ ἔχει τὴν κεφαλὴν ποῦ κλῖναι...».

Είναι γεγονός πως ζούμε, από κάθε

άποψη, μια δύσκολη περίοδο ως λαός. Αν κάτι όμως πάντα μας διέκρινε είναι ο σεβασμός στην παράδοση και του αρχαίου πολιτισμού μας και της ορθόδοξης πίστης μας. Θεωρείται λογικό ο ξένος, οι ξένοι, που όλο και πληθαίνουν στον τόπο μας, να μας φοβίζονται, να μας προβληματίζουν για τις μελλοντικές εξελίξεις. Ωστόσο, ο φόβος δεν πρέπει να κατανικήσει την ανθρωπιά μας. Άλλωστε, στις δύσκολες καταστάσεις είναι που οι Έλληνες εκδηλώνουν το μεγαλείο της ψυχής τους. Το ενδιαφέρον, η συμπόνοια, η ελάχιστη προσφορά, στους ξένους που δοκιμάζονται από τον πόλεμο και την προσφυγιά και ζητούν καταφύγιο στην πατρίδα μας, είναι ίσως ο καλύτερος τρόπος για να βιώσουμε το μήνυμα της

Θείας Γέννησης. «Χριστός γεννάται» για όλη την ανθρωπότητα, στις ψυχές όλων όσοι Τον πιστεύουν και θέλουν να κοινωνήσουν αυτό το μήνυμα της αγάπης με τον πλησίον τους.

«Επείνασα γάρ, καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα, καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με, ξένος ἦμην, καὶ οὐ συνηγάγετέ με, γυμνός, καὶ οὐ περιεβάλετέ με, ἀσθενὴς καὶ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθέ με... ἄμην λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε.» Κατά Ματθαῖον, στίχοι 42-45.

κ.Θεοδοσίου Μαρία,
Καθηγήτρια Φιλολόγος

ΕΚΔΟΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΩΝ

“Η ΘΕΟΜΗΤΩΡ”

Ελλ. Βενιζέλου 128, Ηλιούπολη
τηλ. 210 99 15 449

Υπεύθυνη Σύνταξης:

Βασιλική Μπιλάλη, Φιλολόγος

Συντακτική Ομάδα:

Μαθητές και Μαθήτριες
του σχολείου

Καθηγήτρια Πληροφορικής
Ναυσικά Παππά

Δημιουργικό - Εκτύπωση:

Λυχνία Α.Ε. • τηλ. 210 3410436
www.lychnia.gr

«Χριστός γεννάται»

για όλη την ανθρωπότητα,

στις ψυχές όλων όσοι Τον πιστεύουν και

θέλουν να κοινωνήσουν αυτό το μήνυμα

της αγάπης με τον πλησίον τους.

ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ

- Σε εμφύλιο πόλεμο που μαίνεται αυτή τη στιγμή εξελίχθηκε μία διαμάχη προ τετραετίας στη Συρία. Ένας εμφύλιος πόλεμος ανάμεσα στις δυνάμεις του καθεστώτος Άσαντ και τις δυνάμεις των Ισλαμιστών της περιοχής. Ένας εμφύλιος για την εξουσία και τα οικονομικά συμφέροντα που κυριαρχείται πλέον άμεσα από την θρησκευτική ιδεολογία των εμπλεκόμενων. Ο πόλεμος αυτός έχει στοιχίσει μέχρι τώρα τη ζωή σε 200.000 και πλέον ανθρώπους και χιλιάδες τραυματίες. Την ίδια ώρα περισσότεροι από τέσσερα εκατομμύρια Σύριοι έχουν εγκαταλείψει τη χώρα τους ως πρόσφυγες, ενώ 6,5 εκατομμύρια άνθρωποι περιφέρονται εντός στην προσπάθειά τους να βρουν ένα ασφαλές καταφύγιο.

Τους τελευταίους μήνες παρακολουθούμε από τα ΜΜΕ σχεδόν καθημερινά τα κύματα των προσφύγων που συρρέουν στη χώρα μας, αλλά και σε άλλες χώρες (Ιταλία,...).

- Με κάθε θαλάσσιο μέσο, κάτω από αντίξοες συνθήκες μεταφέρονται κατά εκατοντάδες ή χιλιάδες άνθρωποι κάθε ηλικίας με προορισμό τα ελληνικά νησιά. Αρκετές φορές αυτό το ταξίδι τους είναι μοιραίο, γιατί ορισμένοι δεν κατορθώνουν να φθάσουν και χάνονται στη θάλασσα.

- Το προσφυγικό ζήτημα έχει ενταθεί την τελευταία περίοδο. Η αθρόα εισροή προσφύγων στην Ελλάδα προκαλεί ανακατατάξεις σε οικονομικό, κοινωνικό και πολιτισμικό επίπεδο. Οι πρόσφυγες με διαφορετική πολιτισμική κουλτούρα και κυρίως διαφορετικό θρήσκευμα έρχονται σε

επαφή και επικοινωνία με άτομα διαφορετικού πολιτισμού. Πρέπει όμως να συμβιώσουν. Ο αμοιβαίος σεβασμός απέναντι στις αξίες και τα "πιστεύω" των άλλων, είναι απαραίτητη προϋπόθεση τόσο για την συμβίωση όσο και για την επιβίωση.

- Η δημιουργία και λειτουργία κέντρων υποδοχής των προσφύγων, η καταγραφή τους και η ταυτοποίησή τους αποτελεί το αρχικό στάδιο. Όμως το κυριότερο πρόβλημα είναι οι συνθήκες διαβίωσης. Οι πρόσφυγες συχνά ζούνε σε δρόμους ή σε καταυλισμούς με σοβαρά προβλήματα διατροφής και υγιεινής. Η ανθρωπιστική βοήθεια από οργανισμούς ή κοινότητες παρέχουν λίγη ανακούφιση. Συχνά κρίνονται σαν ανεπιθύμητοι, στιγματίζονται και καλούνται να αντιμετωπίσουν το κλίμα ξενοφοβίας που έχει καλλιεργηθεί.

- Τα σκληρά μέτρα που προτείνονται ή εφαρμόζονται από ορισμένα κράτη (Ουγγαρία, Αυστρία, Κροατία, Σλοβενία, κ. ά) για την αποφυγή των προσφυγικών ροών, αυξάνουν τον κίνδυνο για τη ζωή των ανθρώπων αυτών. Οι πρόσφυγες αναγκάζονται να επιλέγουν διάφορα περάσματα και εμπιστεύονται τη ζωή τους σε δι ακινητές, οι οποίοι εκμεταλλεύονται την κατάστασή τους και αποτιμάνε το κόστος μίας ζωής.

- Στις σημερινές διαμορφωμένες κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή και προγραμματισμός. Η Ελλάδα (αλλά και καμία χώρα) δεν μπορεί από μόνη της να αντιμετωπίσει αυτό το τεράστιο πρόβλημα. Χρειάζεται από κοινού οι

χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης να συνεργαστούν και να εφαρμόσουν ενιαία στρατηγική.

- Σύμφωνα με συνθήκες του Ο.Η.Ε οι πρόσφυγες δικαιούνται να τύχουν προστασίας και να μη διώκονται για παράνομη είσοδο. Η χώρα εισόδου των προσφύγων υποχρεούται να τους εφοδιάσει με τα απαραίτητα έγγραφα και να διαχειριστεί το πρόβλημά τους, προτείνοντας κάποια λύση είτε ενσωματώνοντας αυτούς στη χώρα είτε βοηθώντας να εγκατασταθούν σε άλλη χώρα.

- Δεν πρέπει το προσφυγικό ζήτημα να προσφέρεται για πολιτική αντιπαράθεση και για επίδειξη ισχύος. Πρέπει στην Ελλάδα και στην Ευρωπαϊκή Ένωση να υπάρξει κοινή γραμμή αντιμετώπισης του ζητήματος. Όλες οι χώρες ανάλογα με τις δυνατότητες που έχουν την παρούσα χρονική στιγμή οφείλουν να συμβάλουν στην επίλυση (;) του θέματος. Το προσφυγικό ζήτημα είναι υπαρκτό. Δεν πρέπει να κλείνουμε τα μάτια σε κάτι το οποίο αργά ή γρήγορα θα λάβει μεγάλες διαστάσεις.

- Η ελληνική κοινωνία ανακαλώντας τις ιστορικές μνήμες της δικής της προσφυγιάς, εκφράζει την ανθρωπιστική της βοήθεια στους πρόσφυγες. Αυτούς τους ξεριζωμένους, χωρίς πατρίδα και με αβέβαιο μέλλον ανθρώπους.

- Η ελληνική κοινωνία, παρά την οικονομική της κρίση, συμπαραστέκεται και προσφέρει ατομικά και συλλογικά, κατά το δυνατόν, για να στηρίξει την ελπίδα των συνανθρώπων της.

**Ευγενία Παπαδοπούλου,
Μαρία Παπαδοπούλου**

Γ2' Λυκείου

ISIS: Η ΙΣΛΑΜΙΚΗ ΑΠΕΙΛΗ

Τον τελευταίο καιρό ακούμε ότι για όλο και περισσότερες τρομοκρατικές επιθέσεις την ευθύνη αναλαμβάνει το περιβόητο Ισλαμικό Κράτος ή αλλιώς ISIS. Παρότι το όνομα αυτό είναι γνωστό στους περισσότερους από εμάς, "πιστεύω" ότι λίγοι γνωρίζουν τον πραγματικό κίνδυνο που κρύβεται πίσω από αυτήν την σχετικά νέα ομάδα τρομοκρατών. Για να κατανοήσουμε τους στόχους και τα πιστεύω των μελών της θα πρέπει να κάνουμε μια σύντομη αναδρομή στην ιστορία της οργάνωσης.

Τι είναι το Ισλαμικό Κράτος;

Το Ισλαμικό Κράτος είναι ουσιαστικά ένα παρακλάδι της Αλ Κάιντα το οποίο δημιουργήθηκε αρχικά το 2006 από το Συμβούλιο των μουτζαχεντίν στο Ιράκ έπειτα από την κοινή γνώμη έξι τζιχαντιστικών ομάδων. Μερικά χρόνια αργότερα εξαπλώθηκε στην Συρία και το 2013 μετονομάστηκε σε Ισλαμικό Κράτος του Ιράκ και του Λεβάντε (ISIS). Αρχηγός αυτής της οργάνωσης είναι ο Αμπού Μπακρ Αλ Μπαγκντάντι, ένας πρώην αντάρτης με πολύ βεβαρημένο παρελθόν, ο οποίος αυτοανακηρύχθηκε χαλίφης όλων των μουσουλμάνων του κόσμου.

Ποιοι είναι οι στόχοι του Ισλαμικού Κράτους;

Κύριος στόχος της οργάνωσης είναι η δημιουργία ενός ενιαίου ισλαμικού κράτους, αρχίζοντας από το Ιράκ και την Συρία και καταλήγοντας στην Βόρεια Αφρική, στο οποίο θα εφαρμόζεται η πιο ακραία εκδοχή του ισλαμικού νόμου. Οι τζιχαντιστές προέρχονται από τους σαλαφίτες οι οποίοι πιστεύουν στην επιβολή του δογματικού Ισλάμ με την βία. Σε αντίθεση με την "μητέρα" Αλ Κάιντα η οποία θεωρεί εχθρούς την Αμερική και τους συμμάχους της, η ISIS εναντιώνεται πρώτα στο Ιράν και στους

σιίτες, ενώ προκαλεί την Δύση με αρκετές βίαιες και αιματηρές επιθέσεις εναντίον των χριστιανικών μειονοτήτων της Ανατολής.

Ποια είναι η στρατηγική του Ισλαμικού Κράτους;

Η στρατηγική του Ισλαμικού Κράτους πιστεύω ότι εξηγείται καλύτερα στο βιβλίο του Αμπού Μπακρ Αλ-Ναζί με τίτλο "Η διοίκηση της αγριότητας". Στο βιβλίο αυτό ο συγγραφέας εξηγεί τη στρατηγική με την οποία οι ομάδες των τζιχαντιστών θα μπορέσουν να κυριαρχήσουν εδαφικά απέναντι στα αραβικά και μουσουλμανικά καθεστώτα από την μία και απέναντι στους Αμερικανούς και τους Δυτικούς από την άλλη. Ποιο συγκεκριμένα υποστηρίζει ότι προκαλώντας ένα τεράστιο κύμα βίας σε αρκετές χώρες του κόσμου, οι τζιχαντιστές θα κατορθώσουν να αποδυναμώσουν τις κρατικές δομές και να επιβάλουν το χάος και την αγριότητα. Οι τοπικοί πληθυσμοί θα χάσουν την εμπιστοσύνη τους στις κυβερνήσεις τους, οι οποίες θα είναι ανίκανες να απαντήσουν στη βία με μεγαλύτερη βία, με αποτέλεσμα οι τζιχαντιστές να κερδίσουν την λαϊκή υποστήριξη και να εμφανιστούν ως η μόνη εναλλα-

κτική λύση. Τότε θα επαναφέρουν την ασφάλεια, τις κρατικές υπηρεσίες και θα διανείμουν τρόφιμα και φάρμακα. Θα διαχειριστούν το χάος και θα κερδίζουν όλο και περισσότερα εδάφη, γεγονός το οποίο θα τους κάνει τον πυρήνα του νέου χαλιφάτου που θα δημιουργηθεί. Είτε με πίστη είτε με τη βία, οι τοπικοί πληθυσμοί θα αποδεχθούν την ισλαμική διακυβέρνηση.

Κάπου εδώ η αναδρομή μας στην ιστορία της ISIS φτάνει στο τέλος της. Πιστεύω ότι μέσα από αυτό το άρθρο αρκετά άτομα αντιλήφθηκαν τον κίνδυνο που ελλοχεύει και που έχει σκοπό να διαταράξει την παγκόσμια ειρήνη. Κλείνοντας θα ήθελα να αναφέρω μια φράση μέσα από το έγκυρο site Slate η οποία κατά την γνώμη μου αποτελεί τον ορισμό της ISIS.

"Το Ισλαμικό Κράτος δεν είναι μια ομάδα ψυχοπαθών σε έκσταση. Είναι μια θρησκευτική και στρατιωτική οργάνωση η οποία διαθέτει εκπαιδευμένους ηγέτες και έχει συγκεκριμένη στρατηγική στην υπηρεσία ενός ιερού πολέμου".

Βασίλης Σαγής

Γ'2 Λυκείου

ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ

Σύμφωνα με τον επίσημο ορισμό του αμερικανικού State Department η τρομοκρατία είναι η άσκηση ή η απειλή άσκησης βίας εναντίον άμαχων, ανυπεράσπιστων πολιτών για την επίτευξη ενός πολιτικού στόχου.

Ο καθηγητής Paul Rogers από το Πανεπιστήμιο του Bradford επισημαίνει πως υπάρχει και ένα είδος τρομοκρατίας που ασκείται κυρίως από τις κυβερνήσεις, το οποίο είναι μερικές φορές ισχυρότερο από την τρομοκρατία που ασκείται από διάφορες εξτρεμιστικές οργανώσεις.

Μελετώντας την πρόσφατη ιστορία συνειδητοποιεί κανείς ότι δεν υπάρχουν διαχωριστικές γραμμές ανάμεσα

στην τρομοκρατία και τις στρατιωτικές εκστρατείες, όταν αυτές οδηγούν σε έναν άνισο πόλεμο.

Είναι πολύ σημαντικό να καταλάβουμε τα αίτια που προκαλούν το φαινόμενο της τρομοκρατίας, εάν θέλουμε να ελέγξουμε την ανάπτυξη του φαινομένου.

Οι ρίζες του φαινομένου μπορεί να προέρχονται όντως από τους αγώνες για ελευθερία, όμως τα τυφλά χτυπήματα δεν θα πάψουν ποτέ να θεωρούνται καταδικαστέα.

Ελευθερία Καρπούζου
Α΄1 Λυκείου

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

Οι ρίζες του φαινομένου μπορεί να
προέρχονται όντως από τους αγώνες
για ελευθερία, όμως τα τυφλά
χτυπήματα δεν θα πάψουν ποτέ
να θεωρούνται καταδικαστέα...

Συζήτηση με έναν "τρελό"

Η μακρά διάρκεια του πολέμου στη Συρία, με το ενδεχόμενο ειρήνευσης να έχει μηδενική προοπτική, έχει ωθήσει εκατοντάδες χιλιάδες Σύριους πρόσφυγες προς αναζήτηση σωτηρίας στην Ευρώπη. Εν έτει 2015 άνθρωποι ταξιδεύουν σε όλη τα μήκη και τα πλάτη της γης για να σωθούν από τον πόλεμο. Πολλοί από αυτούς ταξιδεύουν μακριά από τις κατεστραμμένες εστίες τους με φθαρμένες πλαστικές λέμβους, ασφυκτικά γεμάτες, χωρίς σωσίβια και εφόδια, τις πιο πολλές φορές θύματα επιτήδειων που τους «φυγαδεύουν» έναντι χρημάτων. Και το αποτέλεσμα; Ένας μεγάλος αριθμός ανθρώπων ψυχών να βουλιάζει στα νερά του Αιγαίου, στα νερά της χώρας μας, και ταυτόχρονα με τις υπάρξεις τους βουλιάζουν κι οι ελπίδες τους για σωτηρία, για επιβίωση...

Από τη στιγμή που η φωτογραφία του άψυχου Aylan είδε το φως της δημοσιότητας, άνθρωποι σε κάθε γωνιά του πλανήτη "ανακάλυψαν" το δράμα των χιλιάδων ανθρώπων που πνίγονται καθημερινά στα νερά της Μεσογείου, ψάχνοντας φως μες το σκοτάδι, εγκαταλείποντας το σπίτι, την πατρίδα, και τους συγγενείς τους, για να γλιτώσουν από τον πόλεμο στη χώρα τους.

Με αφορμή τη φωτογραφία του πνιγμένου παιδιού στα παράλια της Αλικαρνασσού, έκανε κυριολεκτικά τον γύρο του διαδικτύου το κείμενο μιας νοσηλεύτριας, της Ίλντας Νταλί, που εργάζεται σε ψυχιατρική κλινική του Δαφνίου, με τίτλο "Συζήτηση με έναν τρελό".

3 Σεπτεμβρίου 2015 | 23:24 Ιατρικό Σαλόνι.

Δαφνί. Κάθομαι στο γραφείο με ανοιχτό τον υπολογιστή και μπαίνει ένας τρόφιμος για να μου ζητήσει τα φάρμακά του που είχε ξεχάσει πως τα ήπια. Περνάει η εικόνα του νεκρού παιδιού στην παραλία και ακολουθεί ο παρακάτω διάλογος:

-Τι είναι αυτό;

-Ένα παιδί.

-Γιατί δεν το σηκώνουν; Θα πνιγεί!

-Έχει πνιγεί.

-Η μαμά του πού είναι;

-Δεν ξέρω.

-Να τη βάλουν φυλακή. Δεν πρόσεξε το παιδί.

-Δεν φταίει η μαμά του. Το έβαλε σε μια βάρκα για να το σώσει από τον πόλεμο, αηλιά για αυτές τις βάρκες

δεν υπάρχει λιμάνι.

-Γιατί δεν υπάρχει λιμάνι;

-Γιατί οι χώρες που δεν έχουν πόλεμο δεν τους θέλουν.

-Πρόσφυγες είναι δηλαδή;

-Πρόσφυγες.

-Άκουσε Μαρία μου...

-Δεν με λένε Μαρία, βρε Γιάννη.

-Δεν έχει σημασία. Τυχαίο είναι το όνομά σου. Τυχαίο και που δεν ζεις στον πόλεμο. Αυτοί που δεν θέλουν τους πρόσφυγες είναι καταραμένοι.

-Δεν πρόκειται να αηλιάξουν.

-Η γη δεν ανήκει σε κανέναν. Οι άνθρωποι δεν έδωσαν γη σε αυτό το παιδί για να περπατήσει αηλιά η γη του έδωσε μια γωνιά για να πεθάνει. Το χώμα δεν κάνει διακρίσεις. Τους δέχεται όλους. Ασπρους, μαύρους, κίτρινους...όλους.

Είναι στο κρεβάτι του ο ασθενής και κλαίει.

Δεν ζητάει πια τα φάρμακά του.

Εχει μαζευτεί κοντά στον τοίχο και μονολογεί...

«Γιατί είπα μόνον έναν πρόσφυγα;

Αν μαζευτώ πιο πολύ, και δυο χωράνε.»

-Πιστεύεις ότι ξεκουράστηκε;
-Φυσικά. Κοιμάται μπρούμυτα για να μην βλέπει τους ανθρώπους.

-Πήγαينه στο κρεβάτι σου να ξαπλώσει. Είναι μεσημέρι.

-Μην με διώχνεις, όταν συζητάμε.

-Δεν αντέχω να συζητάω άηλο.

-Αν δεν αντέχεις, να πας στον πρωθυπουργό και να του πεις ότι τους θέλουμε τους πρόσφυγες. Να τους φέρουν εδώ. Έχουμε χώρο. Εγώ θα ξαπλώσω κοντά στον τοίχο και χωράει να κοιμηθεί και άηλος ένας στο κρεβάτι μου. Και το φαΐ πολύ είναι. Φτάνει για όλους. Έτσι να του πεις. Τα παιδιά δεν κάνει να πεθαίνουν. Θα του το πεις;

-Δεν μπορώ να του το πω, αηλιά θα το πω σε πολλούς ανθρώπους σε λίγο.

-Θα πας σε πηλατεία να βγάλεις λόγο;

-Κάπως έτσι!

-Να τους πεις να τα αγαπάνε τα παιδιά.

-Θα τους το πω...

-Και να μου φέρεις τα φάρμακά μου.

(...)

Είναι στο κρεβάτι του ο ασθενής και κλαίει. Δεν ζητάει πια τα φάρμακά του. Εχει μαζευτεί κοντά στον τοίχο και μονολογεί... «Γιατί είπα μόνον έναν πρόσφυγα; Αν μαζευτώ πιο πολύ, και δυο χωράνε.»

Επιμέλεια κειμένου:
Καλλιόπη Λέναξ Γ'2
Μαριλιάννα Ζάκκα Γ'1

Γεννημένος την 1η Ιανουαρίου 1912 με καταγωγή από τις Κροκεές Λακωνίας, ο Νικηφόρος Βρεττάκος υπήρξε ποιητής, πεζογράφος, μεταφραστής και δοκιμιογράφος. Πολλές τιμητικές διακρίσεις έχουν σημαδέψει την επαγγελματική του πορεία.

-Ξεκινώντας στα 16 του χρόνια με προορισμό την Αθήνα, έχοντας ήδη τελειώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση, ελπίζει πως θα σπουδάσει στο Πανεπιστήμιο. Οικονομικές όμως δυσκολίες φρενάρουν τα όνειρά του. Έκανε έτσι διάφορες δουλειές και το 1934 εργάστηκε ως γραφέας στις γε-

κά ζητήματα. Για μια καθημερινότητα με έντονο το στοιχείο του ανθρωπισμού και της επαναστατικότητας μιλά στα τελευταία έργα του.

-Για την σπουδαία προσφορά του στα γράμματα έτυχε πολλών τιμητικών διακρίσεων. Παρέλαβε έτσι το Α΄ κρατικό βραβείο ποίησης, το βραβείο Ουράνη, του Τιμίου Σταυρού του Αποστόλου και Ευαγγελιστή Μάρκου, κ.ά. Ανακηρύχθηκε επίσης επίτιμος πρόεδρος της Εταιρείας Γραμμάτων και Τεχνών Πειραιά και επίτιμος διδάκτωρ του τμήματος Φιλολογίας του ΕΚΠΑ.

24 χρόνια χωρίς τον Νικηφόρο Βρεττάκο

νικές αποθήκες στρατού. Το 1940, όταν κηρύχθηκε ο ελληνο-ιταλικός πόλεμος, αγωνίστηκε ως στρατιώτης στη πρώτη γραμμή.

Την περίοδο της δικτατορίας, απογοητευμένος προφανώς από την πολιτική κατάσταση φεύγει στην Ελβετία, όπου ζει ως εξόριστος. Με την αποκατάσταση όμως της δημοκρατίας το 1974 επιστρέφει στην Ελλάδα και ζει μέχρι το θάνατό του στις 4 Αυγούστου 1991.

-Το πρώτο στίγμα για τη λογοτεχνική φλέβα που διέθετε το έδωσε το 1929, οπότε ήρθαν στη δημοσιότητα τα πρώτα του έργα με τίτλο «Κάτω από σκιές και φώτα». Ως το 1940 εξέδωσε έξι συλλογές και με ανάλογους ρυθμούς κινήθηκε μέχρι το 1951, χρονιά σημαντική καθώς τότε περνά από το θυρικό στο δραματικό ύφος που χαρακτηρίζει τα ποιήματά του.

-Εκείνη την περίοδο τον απασχολούν περισσότερο ηθικά και κοινωνι-

-Συμπερασματικά θα λέγαμε ότι ο Νικηφόρος Βρεττάκος ήταν ένας άνθρωπος με αξίες και ιδανικά, που όχι μόνο τα υπερασπίστηκε αληθιά και τα μετέφερε στο ποιητικό του έργο, που χαρακτηρίζεται από κοινωνικό προβληματισμό, αισιοδοξία, ωριμότητα γι αυτό και έχει διαχρονικότητα.

Μαρία Παπαδοπούλου

Γ΄2 Λυκείου

"Αν δεν μου 'δινες την ποίηση Κύριε"

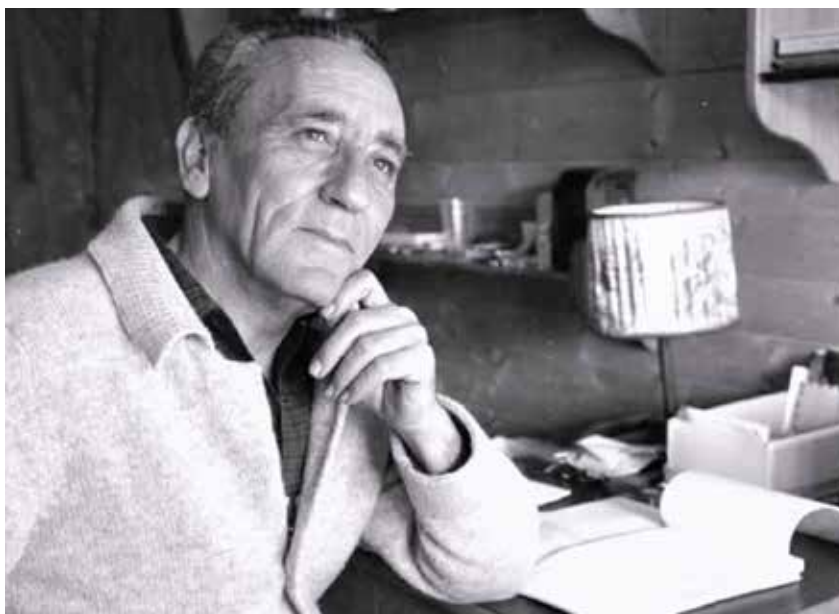
Αν δε μου 'δινες την ποίηση
Κύριε, δε θα 'χα τίποτα για να ζήσω.
Αυτά τα χωράφια δε θα 'ταν δικά μου.
Ενώ τώρα ευτύχησα να 'χω μηλιές,
να πετάξουν κλώνους οι πέτρες μου,
να γιομίσουν οι φούχτες μου ήλιο,
η έρμηός μου λιασά, τα περιβόλια μου
αηδόνια.

Λοιπόν; Πως σου φαίνονται; Είδες
τα στάχια μου, Κύριε;
Είδες τ' αμπέλια μου;
Είδες τι όμορφα που πέφτει το φως
στις γαλήνιες κοιλάδες μου;
Κι έχω ακόμη καιρό!
Δεν ξεχέρωσα όλο το χώρο μου, Κύριε.
Μ' ανασκάφτει ο πόνος μου κι ο κλήρος
μου μεγαλώνει.

Ασωτεύω το γέλιο μου σαν ψωμί που
μοιράζεται.

Ωστόσο, δεν ξεδεύω τον ήλιό σου άδικα.
Δεν πετώ ούτε ψίχουλο απ' ό,τι μου δίνεις.
Γιατί σκέφτομαι την ερμιά και τις κατεβασίες
του χειμώνα.

Γιατί θα 'ρθει το βράδυ μου. Γιατί φτάνει
όπου να'ναι το βράδυ μου, Κύριε,
και πρέπει να'χω κάμει πριν φύγω την
καλύβα μου εκκλησιά για τους τσοπάνηδες
της αγάπης.

ΜΑΝΟΣ ΧΑΤΖΙΔΑΚΙΣ

*«Πώς ήθελα να είχα ένα και δύο
και τρία και τέσσερα παιδιά
που σαν θα μεγαλώσουν όλα
θα γίνουν ηεβέντες
για χάρη του Πειραιά».*

«Τα παιδιά του Πειραιά» χάρισαν στον Μάνο Χατζιδάκι και στην Ελλάδα το Όσκαρ καλύτερου πρωτότυπου τραγουδιού, δίνοντας στον διάσημο μουσικοσυνθέτη την παγκόσμια δημοσιότητα.

-Φέτος συμπληρώνονται 90 χρόνια από τη γέννηση του Μάνου Χατζιδάκι, που υπήρξε κορυφαίος μουσικοσυνθέτης, χαρίζοντάς μας εκατοντάδες μουσικά έργα και πολλές τιμητικές διακρίσεις.

-Γεννήθηκε στην Ξάνθη το 1925 και σε ηλικία 7 ετών εγκαταστάθηκε στην Αθήνα. Η μουσική του κλίση διαφαίνεται από πολύ νωρίς, όπου παρά τις αντίξοες οικονομικές συνθήκες της οικογένειάς του παρακολουθεί ανώτερα θεωρητικά μαθήματα και συγχρόνως σπουδάζει στη Φιλοσοφική Σχολή Αθηνών.

-Σε ηλικία 19 ετών πρωτοεμφανίζεται ως συνθέτης και γράφει τη μουσική στο έργο «Τελευταίος Ασπροκόρακας» για το «Θέατρο Τέχνης» του Κάρολου Κουν, με τον οποίο θα συνεργαστεί παραγωγικά για περίπου δεκαπέντε χρόνια.

-Γράφει μουσική για τραγωδίες και κωμωδίες του Αρχαίου δράματος, όπως την «Μήδεια», τις «Βάκχες», τις «Εκκλησιάζουσες», τη «Λυσιστράτη», κ.τ.λ.

-Η μεγάλη δημοσιότητα έρχεται από το 1957 και μετά με την συμμετοχή του στο Β΄ Φεστιβάλ Ελαφρού τραγουδιού με τα τραγούδια «Κυπαρισσάκι» και «Τιμωρία» με ερμηνεύτρια τη Νάνα Μούσχουρη, όπου του απονεμήθηκε το Α΄ βραβείο.

-Συνθέτει μουσική για τα θεατρικά έργα «Το γλυκό πουλί της νιότης», «ο θάνατος του Διγενή», «Η τύχη της Μαρούλης» και για τις ταινίες «Μανταλένα», «Η Αλίκη στο Ναυτικό», «Το κοροϊδάκι της δεσποινίδος», «Ραντεβού στην Κέρκυρα», κ.τ.λ.

-Το 1964 ο Μάνος Χατζιδάκις ιδρύει την Πειραματική Ορχήστρα Αθηνών και το 1966 επισκέπτεται την Αμερική όπου ανεβάζει στο Μπροντγουέι το έργο «Ilia Darling» με την Μελίνα Μερκούρη. Παράλληλα στις Βρυξέλλες διευθύνει δικά του έργα.

-Εξ ίσου σημαντική είναι η παρουσία του στο Τρίτο Πρόγραμμα της Ραδιοφωνίας, όπου είναι διευθυντής.

-Ο Μάνος Χατζιδάκις εκδίδει το 1985 το πολιτιστικό περιοδικό «Τέταρτο», όπου καταγράφονται τα καλλιτεχνικά δρώμενα μέσα από τις πολιτικές τους διαστάσεις. Το 1989 ιδρύει την «Ορχήστρα των Χρωμάτων» παρουσιάζοντα έργα κλασικών και σύγχρονων συνθετών.

-Η μουσική του Μάνου Χατζιδάκι είναι ζωντανή που εκφράζει τους ανθρώπους και τον καιρό τους και όπως έλεγε ο ίδιος χαρακτηριστικά «το τραγούδι πρέπει να μας αποκαλύπτει και να μας εκφράζει εκ βάθρων».

-Το έργο του Χατζιδάκι είναι συνδεδεμένο με τη γενικότερη στάση του στα ζητήματα της τέχνης και του δημόσιου βίου. Η μουσική του έχει ουσιαστικό περιεχόμενο και η σχέση του με τον κόσμο είναι γνήσια. Δίκαια λοιπόν θεωρήθηκε ως κορυφαίος έλληνας μουσικοσυνθέτης μαζί με τον Μίκη Θεοδωράκη και γνώρισε την παγκόσμια αναγνώριση.

Ευγενία Παπαδοπούλου

Γ΄2 Λυκείου

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ... ΤΟΥ ΟΥΡΑΝΟΥ!

Για έναν δάσκαλο, η ζωή των μαθητών του είναι πάντα συνδεδεμένη με την δική του. Δεν παύει να συμπορεύεται στην επίτευξη στόχων, την πραγματοποίηση ονείρων. Από τη στιγμή που θα ανταμώσει ο δάσκαλος με τους μαθητές του, ο καθένας από αυτούς είναι μια ξεχωριστή περιπέτεια, που ξεκινάει. Κάποιες φορές όμως νιώθει ότι

ένα κομμάτι της ζωής του απομακρύνεται. Αισθάνεται πως ένα αναπόσπαστο μέρος του πρέπει να φύγει μακριά κι εκείνος δεν μπορεί πια ν' ακολουθήσει αυτό το ταξίδι της συμπόρευσης. Κάπως έτσι αισθάνομαι από εκείνη την ημέρα που πληροφορηθήκαμε τον τραγικό θάνατο της Μαργαρίτας Μεταίλληλου.

Η Μαργαρίτα ήταν μαθήτρια του σχολείου μας από το ξεκίνημα της σχολικής της πορείας. Έξι χρόνια Δημοτικό. Έξι χρόνια Γυμνάσιο και Λύκειο. Μια ζωή που αναπτύχθηκε δίπλα μας. Ένα παιδί σαν όλα τα άλλα μα τόσο ξεχωριστό παράλληλα. Δεν υπήρχε κάτι που να μην το απέδωσε τέλεια, να μην το ολοκλήρωσε άψογα. Άριστη μαθήτρια από την αρχή ως το τέλος. Μας έκανε περήφανους πάντα στο σχολείο, και σε όλους τους σταθμούς του ακαδημαϊκού της ταξιδιού.

Το 2003 εισήχθη στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, στο Τμήμα Βιολογίας, μία επιστήμη που αγάπησε με πάθος. Παράλληλα προσφερόταν ολοκληρωτικά σε εθελοντικές δράσεις χωρίς να κουράζεται ποτέ, όπως στους Ολυμπιακούς και Παραολυμπιακούς Αγώνες του 2004, στους Παναμερικανικούς Αγώνες του 2007 (Ρίο Ντε Τζανέιρο). Η διάθεσή της για προσφορά ήταν ανεξάντλητη. Η πορεία της μετά το τέλος των σπουδών της στο Πανεπιστήμιο Αθηνών ήταν εξαιρετική. Μεταπτυχιακό και διδακτορι-

κό, με υποτροφία της ισπανικής κυβέρνησης στο Τμήμα Βιολογίας του Πανεπιστημίου της Βαρκελώνης, στον τομέα της Γενετικής, Εξέλιξης και Βιοποικιλότητας.

Έκανε ερευνητικά ταξίδια στη Βόρεια Αφρική και στην Αραβική Χερσόνησο μελετώντας τα ερπετά των ερημικών οικοσυστημάτων και ανακαλύπτοντας νέα είδη. Σε

αυτά τα χρόνια ωρίμασε επιστημονικά και από ενθουσιώδους μεταπτυχιακή φοιτήτρια εξελίχθηκε σε άριστη διδάκτορα μόλις στα 28 της χρόνια. Πριν ακόμα ολοκληρώσει το διδακτορικό της είχε γίνει ήδη δεκτή ως μεταδιδακτορική επιστημονική συνεργάτης στο Πανεπιστήμιο της Villanova στη Φιλαδέλφεια των ΗΠΑ. Μέσα σε λίγους μήνες στη νέα της θέση είχε κερδίσει τον θαυμασμό και την αγάπη των συναδέλφων και των φοιτητών της.

Αυτό που αγαπούσαμε όλοι στη Μαργαρίτα δεν ήταν η ευφυΐα, οι ικανότητες, όχι μόνο αυτό δηλαδή. Ήταν ένα λαμπερό πνεύμα, μια ανήσυχη καρδιά, φλογερή, γεμάτη ενθουσιασμό και πάθος για ό, τι ακουμπούσε. Γι' αυτό διέπρεψε, γι' αυτό αγαπήθηκε, γι' αυτό τόλημψε να ξεπεράσει τα σύνορα της λογικής προφάνειας και να εργάζεται σε ένα ριψοκίνδυνο επιστημονικό πεδίο. Με αυτή την εσωτερική θερμότητα σχετιζόταν και με τους ανθρώπους. Η Μαργαρίτα διατήρησε φιλίες αληθινές, που άντεξαν στο χρόνο, εξέφραζε θαρραλέα απόψεις, στάσεις ζωής «αντισυμβατικές», γιατί αγαπούσε σκεφτόταν, οραματιζόταν πιο πέρα από «το δεδομένο και το αναμενόμενο».

Όλοι γνωρίζουμε πως όλα αυτά κόπηκαν απότομα με ένα αδικαιολόγητο για την άκαμπτη και στεγανή λογική μας τρόπο. Το άκουσμα του τραγικού θανάτου της Μαργαρίτας στις 2 Ιουλίου του 2015 σε ερευνητικό ταξίδι της

στη Ζάμπια, συγκλόνισε όχι μόνο την οικογένεια και τους φίλους της, αλλά και όλους τους ανθρώπους που είχαν βρεθεί κοντά της στα πανεπιστήμια που είχε εργαστεί και στα πολυάριθμα ταξίδια της. Δεκάδες τα συλλυπητήρια μηνύματα από όλο τον κόσμο, στα καταλανικά, ισπανικά, αγγλικά, πορτογαλικά και γαλλικά, γλώσσες τις οποίες η Μαργαρίτα μιλούσε άπταιστα. Γιατί τώρα; Γιατί έτσι; Γιατί σε κείνη; Χιλιάδες αναπάντητα γιατί που σκόρπισαν στον αέρα και συνόδεψαν την ψυχής της Μαργαρίτας μέχρι τον Ουρανό.

Θέλω απλά να πω ότι έπνιξα κι εγώ τα «γιατί» μου και πόνεσα πολύ στο άκουσμα του τρομαχτικού αυτού γεγονότος. Όμως σκέφτηκα ότι η Μαργαρίτα ναι ήταν πολύ νέα, ναι ήταν πολύ επιτυχημένη, είχε όλα τα χαρίσματα πάνω της, μέσα της αλλά είχε μια ολοκληρωμένη ζωή, είχε βρει το στόχο, το νόημα της ζωής. Ακτινοβολούσε μέσα από το φωτεινό χαμόγελο που πάντοτε σου χάριζε, έναν καταπληκτικό δυναμισμό, μια συνειδητοποιημένη βεβαιότητα πως βρίσκεται στο καθήκον της αλλά και όπου αλλού χρειαστεί, έτοιμη να προσφερθεί, να δουλέψει, να θυσιάσει ολόψυχα. Αν σκεφτούμε ότι τις τελευταίες στιγμές της πρόλαβε να επισημάνει τον κίνδυνο στους συνεργάτες και έτσι να καταφέρουν εκείνοι να σωθούν,

παίρνουν απάντηση πολλά «γιατί». Και το πιο σημαντικό. Καμιά λογική, κανένα επιχείρημα, καμιά εξήγηση δεν μπορούν να δώσουν απάντηση στον αιχμηρό πόνο που μας πλήγωσε όλους, εκτός από την αγάπη του Θεού που αν με εμπιστοσύνη και ταπείνωση αποδεχθούμε, θα ερμηνεύσουμε το φωτισμένο πρόσωπο της Μαργαρίτας και θα βολέψουμε μέσα μας τα αμείλικτα «γιατί».

Η Μαργαρίτα δεν χάθηκε, αναγεννήθηκε. Δεν αδικήθηκε, αφθαρτίστηκε. Έδωσε τη μαρτυρία της με αξιοθαύμαστη επιμονή και αγωνιστικότητα και μας έδωσε ένα αληθινό παράδειγμα ουσιαστικής ζωής.

As είσαι αναπαυμένη, Μαργαρίτα, στο περιβόλι του ουρανού. Θα υπάρχουν πάντα μέσα μας και γύρω μας. Mas αγάπες και σε αγαπήσαμε... δεσμός ακατάλυτος, νικητής του θανάτου!

αδ. Ισιδώρα,
καθηγήτρια θεολόγος

Υ.Γ Στη μνήμη της Δρ Μαργαρίτας Μεταλληνού ορίστηκαν δύο τιμητικές υποτροφίες. Η πρώτη από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Μοριακής Βιολογίας (EMBO) και η δεύτερη από την Αμερικάνικη Ένωση Μελέτης Ερπετών και Αμφιβίων. (SSAR)

Τελευταίο αντίο...

Ο Σταύρος Βασιλακόπουλος, μαθητής μας της Γ' Λυκείου το Νοέμβριο ξαφνικά "έφυγε" από κοντά μας. Το γεγονός του θανάτου του μας συγκλόνισε όλους, καθηγητές και μαθητές. Τα λόγια σε περιπτώσεις τέτοιες μας ξεπερνούν!

Αγαπημένε μας Σταύρο,

Δεν κάναμε όλοι στενή παρέα μαζί σου- είναι φυσικό , κανείς δε γίνεται να κάνει παρέα με όλους. Ξέραμε όμως κάποια πράγματα για σένα. Τα βλέπαμε και τα νιώθαμε. Ξέραμε ότι είχες μια ιδιαίτερη σχέση με το Θεό και πόση δύναμη και έμπνευση σου έδινε . Ξέραμε ότι μάθαινες νοηματική. Βλέπαμε ότι ως το τέλος δεν είχε υπάρξει ούτε μία μέρα που να μη χαμογελάσεις και σίγουρα νιώθαμε την ειλικρίνεια και την ηρεμία πίσω από κάθε σου χαμόγελο. Κυρίως όμως, γνωρίζαμε πως πάντα προσπαθούσες να βοηθήσεις τους άλλους, από αυτά που έκανες στα πλαίσια του σχολείου ως την επιθυμία σου να ασχοληθείς με τη νοσηλευτική.

Δεν υπήρξε κανείς που δε συγκλονίστηκε, που δε ληυήθηκε , που δε θρήνησε με τον τρόπο του για το ταξίδι που αναγκάστηκες να κάνεις τόσο ξαφνικά. Θα είσαι πάντα ένας από μας , έστω κι αν πολλοί από μας δεν είχαμε συνειδητοποιήσει πόσο θα μας έλειπες αν σταματούσαμε να σε βλέπουμε και να σε ακούμε στην τάξη (προσωπικά θέλω να σου πω ότι το θρανίο μπροστά μου φαίνεται άδειο και διαφορετικό χωρίς εσένα, κι ας έχει βρει άλλον «ένοικο»).

Πάντως μη στενοχωριέσαι, ακόμη και τώρα εξακολουθείς να μας βοηθάς : αφού υποχώρησαν το αφοπλιστικό σοκ που προκάλεσαν τα νέα εκείνου του σαββατόβραδου και τα συναισθήματα που οι περισσότεροι δεν είχαμε ποτέ φανταστεί ότι θα νιώθαμε – τουλάχιστον όχι τόσο σύντομα στη ζωή μας - αρχίσαμε να σκεφτόμαστε περισσότερο το θέμα και το νόημα της ζωής – και κυρίως της απουσίας της. Επαναπροσδιορίστηκαν λοιπόν και άλλαξαν σε ένα βαθμό οι προτεραιότητές μας. Βλέπουμε τα γεγονότα και τις καταστάσεις υπό διαφορετικό πρίσμα και αρχίζουμε δειλά-δειλά να αναγνωρίζουμε τι έχει πραγματική σημασία, ικανότητα σπουδαία αν λάβεις υπ' όψη σου την κρίσιμη χρονιά που διανύουμε. Ειλικρινά ευχόμαστε να ήσουν εδώ και να μπορούσες να τη μοιραστείς μαζί μας, όσο αγχώδης και κοπιαστική κι αν μοιάζει...

Δεν αμφιβάλουμε πάντως πως, όπου κι αν είσαι, είσαι καλά και παραμένεις ο χαμογελαστός εαυτός σου. Γεια σου, Σταύρο. Σ' ευχαριστούμε !

Μαριλιάνα Ζάκκα,
Γ'1 Λυκείου

Στιγμιότυπα από χαρούμενες στιγμές
μαζί με το Σταύρο!

Σταύρο, καλό σου ταξίδι... Να μας προσέχεις από εκεί πάνω και να είσαι πάντα με
το χαμόγελο ανάμεσα στον κόσμο των Αγγέλων...

Ο διπληνός σου φίλος, Χριστόφορος.

Εγώ, ο ένας

Εγώ ένας ερημίτης των ποταπών
καιρών ένας ονειροπόλος χωρίς
όνειρο ένας άνθρωπος χωρίς
σκοπό σαν αγρίμι τριγυρνά μπας
και βρω κάπου κρυμμένη καμιά
ελπίδα...

Στις απέραντες κοιλάδες της απαν-
θρωπιάς και του αμαυρωμένου
ουράνιου τόξου εγώ ένας διψασμέ-
νος αταξίδευτος ταξιδευτής, σκάβω
με την ψυχή μου να βρω ζωοποίο
νερό

Πάνω στην καμήλα των αναστεναγ-
μών διασχίζω την έρημο της ζωής
και τώρα ο δύστυχος με αυτό το
ποίημα αναζητώ μία όαση που δεν
υπάρχει, αλλιά που πιστεύω ότι
μπορεί.

Σωκράτης Μεργιανός

Εκεί Πολυτεχνείο...Εδώ...;

Εκεί Χούντα

Εκεί αγώνας, ξεσηκωμός

Εκεί ψωμί, παιδεία, ελευθερία

Φέτος κλείνουμε 42 χρόνια από την εξέγερση της Δημοκρατίας, της ενότητας του λαού και της ψυχής. Με λίγα λόγια γιορτάζουμε την 42η επέτειο του Πολυτεχνείου.

Σκοπός μου δεν είναι με τα λόγια αυτά να επιχειρήσω μια ιστορική αναδρομή στα γεγονότα του Νοεμβρίου του 1973, ούτε να κάνω μνεία σε ένα περασμένο ιστορικό γεγονός που στη συνείδησή μας έχει πάρει μουσειακή μορφή.

Τόσες ψυχές αγωνίστηκαν για την ελευθερία, το τίμιο ψωμί, την παιδεία και τη Δημοκρατία. Και τα κατάφεραν. Πέτυχαν μια σημαντική νίκη, αποτέλεσαν μια λάμψη ελπίδας σε μια δημοκρατικά σκοτεινή εποχή. Δεν κέρδισαν όμως τον πόλεμο παρά μόνο μια μάχη. Σκληρή μεν και σημαντική αλλιά μια μάχη. Με τον ηρωισμό τους μας εξουσιοδότησαν να εκπροσωπήσουμε εμείς οι επόμενες γενιές την χώρα μας στον πόλεμο κατά της διαφθοράς του ανθρώπου.

Εμείς όμως επαναπαυτήκαμε, θεωρήσαμε πως η νίκη έχει απεριόριστη διάρκεια όπως τα πακέτα μιας επιφανειακής καρτοκινητής (τηλε)επικοινωνίας. Η πραγματικότητα όμως δεν γνωρίζει ούτε λογαριάζει ξεφτισμένες δάφνες, απαιτεί καινούργια δείγματα ανθρώπινης ψυχής. Όχι από απληστία αλλιά από αναγκαιότητα. Η οριστική ικανοποίηση ισούται με τον κορεσμό και εκείνος με την αδράνεια.

Μια ματιά στην πραγματικότητα θα σας πείσει. Το πολίτευμά μας είναι μια φαινομενική Δημοκρατία, όπου, όπως έλεγε ο Τσώρτσιλ είμαστε ελεύθεροι να αποφασίζουμε μια μέρα στα 4 χρόνια. Βιώνουμε μια κρίση σκέτη Λερναία Ύδρα που το πιο αποτρόπαιο κεφάλι της είναι εκείνο της ανθρωπιστικής κρίσης. Ακόμη, έχουμε Φθινόπωρο και αντί να βλέπουμε τα φύλλα των δένδρων να πέφτουν ρομαντικά στο χώμα υπενθυμίζοντας μας την φυσική μαγεία της διαφορετικότητας των εποχών, εμείς βλέπουμε προσφυγικές ψυχές να πέφτουν σε υγρούς τάφους.

Εκεί Πολυτεχνείο ...

Εδώ χάος

Εκεί ιστορία

Εδώ πραγματικότητα

Τους αγωνιστές και τους νεκρούς του Πολυτεχνείου δεν τους τιμάμε με ανούσιες καταλήψεις, βίαιες πορείες και ξύλινα λόγια. Τους τιμάμε με τίμιους καθημερινούς αγώνες.

Το πέτρινο χέρι δεν πέθανε, το ίδιο όμως και η ευγενική καρδιά..

Σωκράτης Μεργιανός,

Φοιτητής Νομικής Σχολής Αθηνών
(συνεργάτης του περιοδικού)

Γιορτή Πολυτεχνείου
Μαθητές & Μαθήτριες Γ Λυκείου, 2015

Γαλλοφωνία 2015

Εκπαιδευτήρια «Η Θεομήτωρ»

με έμπνευση και φαντασία στο χώρο του σχολείου

Μερικά φωτογραφικά στιγμιότυπα από τις καλλιτεχνικές μας δράσεις, κατασκευή κεριών, εργαστήριο ζαχαροπλαστικής, κολλάζ βιβλιοθήκης, μουσική και τραγούδι αλλήλα και αθλητικές, διανοντικές (debate), επιτραπέζια παιχνίδια κ.ά.

Αφίσα-Δημιουργία μαθητών Β' Λυκείου στα πλαίσια του μαθήματος της ερευνητικής εργασίας. Αφιέρωμα στα ανθρώπινα δικαιώματα.

Η χρήση των αγγείων στην καθημερινή ζωή κατά την αρχαιότητα

Τα αγγεία περιέχουν μια εικονογραφία που την συναντά κανείς ευρύτατα στην αρχαιότητα. Ένα αγγείο δεν προοριζόταν για αισθητική απόλαυση. Η αισθητική απόλαυση προκύπτει από την δευτερεύουσα λειτουργία του. Η κύρια αποστολή ενός αγγείου ήταν χρηστική. Ήταν δηλαδή ένα χρηστικό αντικείμενο. Οι άνθρωποι της αρχαιότητας χρησιμοποιούσαν τα αγγεία για συγκεκριμένους λόγους της καθημερινής ζωής. Η καθημερινότητά τους ήταν κατακλυσμένη από εικόνες σε αγγεία. Αυτό που έλεγε η Claude Berard μιλώντας για μια Πόλη των Εικόνων (a City of Images) είναι ακριβώς αυτό το πράγμα. Ήταν δηλαδή μια πόλη όπου εγώ, ο πολίτης, βομβαρδιζόμουν διαρκώς από εικόνες, και στην προσπάθειά μου να τις αποκρυπτο-

γραφώ, συγκροτούσα σιγά-σιγά ένα εννοιολογικό σύμπαν — συλλογικό και ατομικό.

Αυτό το σύνολο από αγγεία, κανάτια, υδρίες, αμφορείς, κάνθαρους, κρατήρες, κύλικες, σκύφους, πελίκες, όλα αυτά τα αντικείμενα δηλαδή που με περιτριγύριζαν σε όλη μου την ζωή, απεικόνιζαν διάφορα θέματα, τα οποία κατά κύριον λόγο ήταν μυθολογικού περιεχομένου. Η μυθολογία λειτουργούσε ως μεταφορά, ως μεταφορικό πλαίσιο, για να μπορέσω να μαθαίνω πράγματα για την ζωή. Διότι αν προσπαθούσα να μιλήσω για την ίδια την ζωή, τότε εξατομίκευα και εξιδίκευα το θέμα μου. Αν όμως μιλούσα για κάτι απ' την ζωή μέσω του μύθου, τότε γενίκευα το θέμα και το άπληνα σε χώρο και σε χρόνο, με το σκεπτικό ότι "αφού συνέβη στους

θεούς, αφορά όλους τους ανθρώπους και όλες τις εποχές". Άρα, με αυτή την γενίκευση που έκαναν οι άνθρωποι, δεν επιδίωκαν ακριβώς να ξεφύγουν από την καθημερινότητά τους και την ατομική αγωνία τους, και να ξεχαστούν με κάτι ξένο και διαφορετικό. Αντιθέτως, προσπαθούσαν να εισχωρήσουν ακόμα βαθύτερα στην αληθινή ουσία της καθημερινότητάς τους, η οποία απλώς διερμηνευόταν μέσα από το μυθολογικό πλαίσιο στο οποίο μπορούσε να ενταχθεί το κάθε θέμα. Αυτή είναι, λοιπόν, η οπτική γωνία με την οποία οι άνθρωποι της αρχαιότητας έβλεπαν όλα αυτά τα θέματα που απεικονίζονται στα αντικείμενα που εκτίθενται στην έκθεση.

Παντελής Τσάβαλης,
Ιστορικός και Θεωρητικός
της Τέχνης

Αντίγραφα Παραστάσεων Αρχαίων Ελληνικών Μελανόμορφων και Ερυθρόμορφων Αγγείων

Μαριάμι Χβτισιασβίλι,
Γ'2 Γυμνασίου:

Πήγασος – Κλεοφράδης,
Ερυθρόμορφο αγγείο, 500-450 π.Χ.,
Αρχαιολογικό Μουσείο Κορίνθου

Αντώνης Πετράκης,
Γ'2 Γυμνασίου:

Εφηρος με ένδυμα – Μελανόμορφο αγγείο,
525-475 π.Χ., H. Cahn, Basel

Ρήγας Ρηγόπουλος, Γ'2 γυμνασίου:

Γλαύξ - Ζωγράφος του Βερολίνου,
Ερυθρόμορφο αγγείο, 500-450 π.Χ.,
Hashimoto Collection, Kyoto

**Νικήτας Παναγιωτόπουλος,
Γ'2 γυμνασίου:**

Λέων - Μελανόμορφο αγγείο,
550-500 π.Χ., Musee du Petit
Palais, Paris

Νεκταρία Νόνα, Γ'2 γυμνασίου:

Μαχητής - Μελανόμορφο
αγγείο, 575-525 π.Χ., Μουσείο
Ακροπόλεως, Αθήνα

Μάριος Τσίμπανης, Γ'2 Γυμνασίου:

Νίκη - Κλεοφράδης,
Ερυθρόμορφο αγγείο, 500-450 π.Χ.,
Mus. Arch. Regionale, Palermo

Έλενα Δουλαβέρη, Γ'1 Γυμνασίου:

Αθηνά - Κλεοφράδης, Ερυθρόμορφο
αγγείο, 500-450 π.Χ., Μουσείο
Ακροπόλεως, Αθήνα

Κατερίνα Πριοβόλου, Γ'2 Γυμνασίου:

Κεφαλή Αθηνάς - Ζωγράφος του Αχιλλέα,
Ερυθρόμορφο αγγείο, 475-425 π.Χ.,
Metropolitan Museum, New York

Έθιμα Χριστουγέννων στη Μεγάλη Βρετανία

Θα σας παρουσιάσουμε ορισμένα έθιμα Χριστουγέννων στη Μεγάλη Βρετανία, όπως τα συγγέντωσαν και τα έγραψαν μαθητές και μαθήτριες της Α' γυμνασίου για το μάθημα των Αγγλικών στο τμήμα προχωρημένων μαθητών:

The name Christmas comes from the Mass of Christ. We get the name Christ-Mass shortened to Christmas.

(Αντώνης Τσάνος Α'2)

Christmas Eve (December 24) is traditionally the day for decorating churches and homes. It marks the beginning of the period formally known as Christmas Tide.

Throughout the holidays, carolers go from house to house at twilight ringing handbells and singing Christmas Carols. "The Holly and the Ivy" and "Hark! The Herald Angels Sing" are English favourites. People give the carolers treats, such as pies filled with nuts and dried fruits.

(Βίκυ Ριάντ Α'2).

In the countryside you can see mimes perform Christmas pantomime and sing carols around the streets.

(Αννα Αλεξίου Α'1).

Early Christmas trees, across many parts of northern Europe, were cherry or hawthorn plants that were put into pots so they would hopefully flower at Christmas time.

(Χριστίνα Δεδούση Α'1).

The Christmas tree became popular in England in 1841 when Queen Victoria's husband, Prince Albert, who was German, brought a Christmas tree over from Germany and put it in Windsor Castle. The royal couples were illustrated in a newspaper standing around the Christmas tree with their children, and the tradition of decorating a tree became fashionable.

(Γιώργος Γκίκας Α'1).

In Britain children will not post their letters to Father Christmas. They throw them inside the fireplace and if the letter goes away through the chimney, then their wish will come true, if the letter catches fire first, they

should write it again. (Μαριάνθη Ψυχαλοπούλου Α'2)

Night time on Christmas Eve is a very exciting time for young children. It is the time when Santa or Father Christmas comes. They hang up their stockings and go to sleep. Santa makes all the toys for the children. On Christmas Eve he piles all of the toys onto his sleigh and rides across the sky. In the morning when the children wake up they open their stocking presents. Traditionally on Christmas Eve mince pies and sherry (or milk) are left out for Santa.

(Κωνσταντίνος Δασκαλάκης Α'1).

At Christmas dinner, which is usually eaten at midday on December 25, roast turkey with vegetables and sauce are served. For a dessert a plum pudding is served with little treasures hidden inside that bring their finders good luck. Britain was the first country to hang up mistletoe.

(Χρυσούλα Χαλαμπάκη Α'2).

The UK is also famous for the Christmas Cake. It is traditionally a rich fruit cake covered with marzipan and icing and often top with Christmas themed cake decorations like spring of holly.

(Στέλιος Σακελλαρίδης Α'2).

Another tradition in Britain is the Christmas Cracker, which is a cylinder-shaped cardboard wrapped with multicoloured paper that contains presents, sweets and an adage. Two people pull its ends making it break into two unequal pieces. Whoever pulls the bigger piece, wins the filling. Christmas crackers are very popular and accompany Christmas dinner.

(Μαργαρίτα Ψαρομμάτη Α'2).

In England the day after Christmas is called Boxing Day because boys used to go round collecting money in clay boxes. When the boxes were full, they broke them open.

(Μαριάννα Δεδούση Α'1).

**Επιμέλεια: κ. Άννα Λυκουρίνα
καθηγήτρια Αγγλικών**

Οι Πατέρες της Εκκλησίας γράφουν για τα Χριστούγεννα

Ο Θεός στη γη

ο άνθρωπος στον ουρανό.

Αυτό είναι για μᾶς τό νόημα τῆς πανήγυρης καί αὐτό γιορτάζουμε σήμερα: Τόν ἐρχομό τοῦ Θεοῦ στούς ἀνθρώπους, γιά νά ἔρθουμε νά κατοικήσουμε κοντά στόν Θεό, ἢ γιά νά ἐπανεέλθουμε (ἔτσι νομίζω πῶς εἶναι πιό σωστό νά εἰπωθεῖ), γιά νά ντυθοῦμε τόν νέο ἄνθρωπο, ἀφοῦ ἐγκαταλείψουμε τόν παλαιό. Καί ὅπως ἔχουμε πεθάνει μαζί μέ τόν Ἀδάμ, ἔτσι ἄς ζήσουμε μαζί μέ τόν Χριστό, ἄς γεννηθοῦμε μαζί Του, ἄς συσταυ-

ρωθοῦμε καί ἄς ταφοῦμε μαζί Του, γιά νά ἀναστηθοῦμε μέ τήν ἀνάστασή Του. Ἐπειδή πρέπει νά ὑπομεῖνω τήν ἀντίστροφη πορεία πού ὁδηγεῖ στό καλόν. Ὅπως ἀπό τά εὐχάριστα ἦρθαν τά δυσάρεστα, ἔτσι καί ἀπό τά δυσάρεστα νά ξανάρθουν τά εὐχάριστα. «Διότι ἐκεῖ πού αὐξήθηκε σημαντικά ἡ ἁμαρτία, ἐκεῖ δόθηκε πλοῦσια ἡ χάρις». Κι ἂν ἡ γεύση (τοῦ ἀπαγορευμένου καρποῦ) ἔφερε τήν καταδίκη, δέν ἔφερε πολὺ περισσότερο τή

δικαίωση τό πάθος τοῦ Χριστοῦ; Ἄς γιορτάσουμε λοιπόν, ὄχι μέ δημόσια πανηγύρια, ἀλλὰ μέ τρόπο θεϊκό. Ὅχι μέ τρόπο κοσμικό, ἀλλὰ μέ τρόπο ὑπερκόσμιο. Ὅχι τά δικά μας, ἀλλὰ τοῦ Κυρίου. Ὅχι ὅσα σχετίζονται μέ τήν ἀσθένεια, ἀλλὰ ὅσα σχετίζονται μέ τήν θεραπεία. Ὅχι τά ἔργα τῆς δημιουργίας, ἀλλὰ τῆς ἀναδημιουργίας.

Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου
(ἀπόσπασμα Ὁμιλίας ΛΗ)

Ἀς ζήσουμε μαζί με τον Χριστό.

Ὁ Θεός στή γῆ, ὁ ἄνθρωπος στόν οὐρανόν. Κι ὅλα εἶχαν ἀναμιχθεῖ, οἱ ἄγγελοι χόρευαν κι ἔψαλλαν μαζί μέ τούς ἀνθρώπους, οἱ ἄνθρωποι ἐπικοινωνοῦσαν μέ τούς ἀγγέλους καί μέ τίς οὐράνιες δυνάμεις.

Καί μπορούσες νά ἰδεῖς, ὅτι καταργήθηκε ὁ πολυχρόνιος πόλεμος καί ὅτι εἶχε γίνει συμφιλίωση τοῦ

Θεοῦ μέ ἐμᾶς τούς ἀνθρώπους, τό διάβολο καταντροπιασμένο, τούς δαίμονες νά δραπετεύουν, τό θάνατο νά ἔχει καταργηθεῖ, τόν παράδεισο ἄνοίγεται, τήν κατάρα νά ἔχει ἐξαφανιστεῖ, τήν πλάνη νά ἔχει ἐκδιωχθεῖ, τήν ἀλήθεια νά ἔχει ἐπανεέλθει, τό ῥῆγο τῆς εὐσεβείας νά σπεύρεται παντοῦ καί νά ἀκμάζει, τήν πολιτεία τοῦ οὐρανοῦ νά ἔχει

ἐγκατασταθεῖ στή γῆ, τίς οὐράνιες δυνάμεις νά συναναστρέφονται ἐλεύθερα ἐμᾶς τούς ἀνθρώπους, τούς ἀγγέλους νά ἐπισκέπτονται συνεχῶς τή γῆ καί νά ὑπάρχει μεγάλη ἐλπίδα γιά τή μέλλουσα ζωή.

Ἁγίου Ἰωάννου Χρυσοστόμου
Εἰς Ματθ. ὁμιλία Α΄ 2 - ΜΓ 57, 15-16

Καλά Χριστούγεννα!

